

Algemeen	
Onderwerp	Transformatieplan Positieve Gezondheid
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Aldo Kivits
Eenheid	Gezondheid en Ondersteuning
E-mail	a.kivits@hilversum.nl
Kenmerk	
Datum	10 juli 2025

Voorstel

1. Het Transformatieplan Positieve Gezondheid namens alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek te ondertekenen en in te dienen.
2. Het Transformatieplan Positieve Gezondheid na goedkeuring van de zorgverzekeraars ter contractering voor te leggen aan alle colleges.

Kernboodschap

Eén van de kernwaarden van het IZA Regioplan Gezond Gooi is het werken vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Positieve Gezondheid draait de focus om van ziekte naar gezondheid, en kijkt naar hoe veerkrachtig iemand in het leven staat in plaats van hoe ziek iemand is. In de Gezond Gooi coalitie Gezond Leven en Preventie is een Transformatieplan Positieve Gezondheid (Van Klacht naar Kracht) uitgewerkt, waarmee Transformatiemiddelen kunnen worden aangevraagd bij de zorgverzekeraar. Met deze Transformatiemiddelen wordt ingezet op een Positief Gezonde Regio, door middel van bewustwordingscampagnes, Welzijn op Recept en training en scholing van professionals.

Het PFHO G&O wordt gevraagd om het transformatieplan Positieve Gezondheid vast te stellen zodat het plan namens alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, naast alle betrokken zorgorganisaties, ingediend kan worden bij de zorgverzekeraars.

Aanleiding

In het samenwerkingsverband Gezond Gooi werken gemeenten, zorgverzekeraar Zilveren Kruis en verschillende zorg- en welzijnspartijen samen aan de uitvoering van IZA-afspraken. Binnen deze samenwerking werken partijen in wisselende combinaties aan transformatieplannen, waarmee middelen kunnen worden aangevraagd met als doel de zorg in de toekomst toegankelijk en betaalbaar te houden. In coalities werken de diverse organisaties van Gezond Gooi het Regioplan uit tot concrete transformatie- en uitvoeringsplannen. Eén van de coalities is Gezond Leven en Preventie.

De coalitie Gezond Leven en Preventie richt zich op het inrichten regionale Ketenaanpakken zoals Welzijn op Recept en Valpreventie. Daarnaast is binnen deze coalitie een kernteam actief dat als doel heeft om het gedachtegoed van Positieve Gezondheid verder te brengen in het Gooi. Vanuit het kernteam is nu een Transformatieplan Positieve Gezondheid opgesteld, waarmee middelen kunnen worden aangevraagd bij de zorgverzekeraars om een transformatie te realiseren.

Gemeenten zijn aangesloten bij de coalitie Gezond Leven en Preventie en het kernteam Positieve Gezondheid, enerzijds met ambtelijke capaciteit en anderzijds met een bestuurlijk trekker (wethouder Sociaal Domein Blaricum).

Doel

Het Transformatieplan Positieve Gezondheid vast te stellen en namens alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek in te dienen bij de zorgverzekeraar. Het doel van dit Transformatieplan is om inwoners de kennis en middelen te geven om zelf aan de slag te gaan met Positieve Gezondheid, en om professionals door middel van training en bewustwording de kennis en middelen te geven om inwoners hierbij te helpen. Verder wordt door middel van Welzijn op Recept de beweging van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag vormgegeven.

Argumenten

1.1 Een brede blik op gezondheid is nodig voor de toekomst van de zorg.

Positieve Gezondheid als gedachtegoed is uitgewerkt door oud-huisarts Machteld Huber. In haar werk als huisarts ontdekte ze dat gezondheid veel meer is dan “niet ziek zijn”, en dat het juist gaat om hoe veerkrachtig iemand met de uitdagingen van het leven kan omgaan. Positieve Gezondheid draait het klassieke beeld van “gezondheid” om, door de focus te verleggen van ziekte naar veerkracht. Daarbij wordt bij Positieve Gezondheid gekeken naar in totaal zes leefdomeinen: Lichaamsfuncties, Mentaal Welbevinden, Zingeving, Kwaliteit van Leven, Meedoen en Dagelijks Functioneren. Door op deze leefdomeinen te focussen en niet alleen maar op “lichaamsfuncties”, krijgt de inwoner meer grip op zijn gezondheid.

1.2 Positieve Gezondheid staat als uitgangspunt centraal in het Regioplan Gooi en Vechtstreek én binnen Gezond Gooi

Alle colleges in de Gooi en Vechtstreek hebben in december 2023 ingestemd met het Regioplan Gooi en Vechtstreek. In het Regioplan staat Positieve Gezondheid centraal als denkwijze en uitgangspunt voor de beoogde transformaties in de zorg:

*“In de Regio Gooi en Vechtstreek bundelen we onze krachten om iedereen te stimuleren gezond samen te leven en zo de zorg toegankelijk te houden. We zetten gezamenlijk in op de beweging van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag. Dit vraaft om een andere, bredere kijk op het leven en gezondheid, wat we doen door onze inwoners en hun hulpvragen vanuit de visie van **Positieve Gezondheid** te benaderen.”*

Diverse coalities werken ondertussen aan inhoudelijke transformatieplannen, zoals die van Mentale Gezondheid. Positieve Gezondheid vormt de gemeenschappelijke basis tussen die coalities en transformatieplannen, als het “kloppend hart” van Gezond Gooi. Met dit Transformatieplan wordt daarmee het fundament onder de Gezond Gooi-beweging gelegd, en kan dit Transformatieplan ook niet los worden gezien van de andere coalities.

1.3 Door de Bewustwordingscampagne van Positieve Gezondheid worden inwoners geïnformeerd en geactiveerd over de grote veranderingen in de zorg.

De zorg in Nederland en het Gooi gaat veranderen. Personeelstekorten en oplopende kosten zorgen voor een noodzakelijke transformatie van het zorglandschap. Professionals en verantwoordelijk bestuurders zijn hier inmiddels van doordrongen – maar bij onze inwoners is deze boodschap vaak nog onvoldoende bekend. Daarom wordt er binnen het Transformatieplan Positieve Gezondheid budget gereserveerd om in te zetten op een bewustwordingscampagne voor inwoners. Met deze campagne worden inwoners geïnformeerd over de uitdagingen in het zorglandschap, en krijgen ze tegelijkertijd de kennis en middelen om Positief Gezond in het leven te staan – zelfstandig en samen met anderen in hun netwerk. Daarmee vervult het Transformatieplan Positieve Gezondheid een dringende behoefte in het Gooi: namelijk om onze inwoners voor te bereiden op de zorg van de toekomst.

1.4 Professionals krijgen kennis en kunde om inwoners hierbij te helpen.

In de meeste organisaties is relatief veel kennis over Positieve Gezondheid. De meeste professionals in zorg en welzijn hebben weleens van Positieve Gezondheid gehoord. Deze kennis wordt nog niet in de dagelijkse praktijk toegepast. Daar gaat het Transformatieplan Positieve Gezondheid middels de Gezond Gooi Academie verandering in brengen. In de Academie worden trainingen en opleidingen aangeboden, die vakspecifiek zijn maar die altijd een haakje hebben met Positieve Gezondheid. Zo wordt Positieve Gezondheid niet een éénmalige kennisinjectie, maar wordt het een integraal onderdeel van het opleidingsaanbod in het Gooi. Wanneer alle professionals in zorg en welzijn dezelfde kennis over Positieve Gezondheid hebben en weten hoe ze dit in de praktijk moeten toepassen, zorgt dat er voor dat inwoners overal consequent hetzelfde verhaal te horen krijgen.

1.5 Door in te zetten op Positieve Gezondheid en Welzijn op Recept wordt op korte en lange termijn bespaard op Zvw en Wmo zorg.

Naast training/scholing voor professionals en bewustwording over Positieve Gezondheid voor inwoners én professionals, is het laatste onderdeel van dit plan het versterken van Welzijn op Recept (WoR). WoR is een bewezen en veel toegepaste aanpak om een welzijnscoach aan een huisartsenpraktijk te koppelen, en zo allerlei welzijnsvragen in de sociale basis op te laten pakken in plaats van in het medische domein. Welzijn op Recept is onderdeel van de lokale (GALA) en regionale (IZA) ketenaanpak. In dit Transformatieplan wordt stevig ingezet op extra welzijnscoaches, zodat we in plaats van 10% van de huisartsenpraktijken (2025) straks ruim 80% van alle huisartsenpraktijken in de regio bedienen met WoR. Het gevolg hiervan is demedicalisering, en een daling van zorgkosten als gevolg.

Bijkomend voordeel is dat onderzoek uit o.a. Lelystad laat zien dat de grootste besparing van WoR niet op de Zorgverzekeringswet maar op de Wmo is – in het kader van uitgestelde (en soms afgestelde) Wmo-zorg: *doordat cliënt een alternatief heeft gevonden voor dagbesteding en vervoer, huishoudelijke hulp, inzet van een wijkteam/ buurtteam, begeleiding thuis of maatschappelijk werk.*

Hoewel de investering op Welzijn op Recept groot is, is de verwachting dat het een groot positief effect op inwoners gaat hebben én op termijn niet alleen de zorgverzekeraars maar ook de gemeenten geld bespaart.

2.1 Na goedkering van het Transformatieplan door de zorgverzekeraar gaan we voor de contractering naar de colleges.

Eén gemeente kan namens alle gemeenten in de regio een Transformatieplan indienen. Nadat de zorgverzekeraars een transformatieplan hebben goedgekeurd moeten alle deelnemende partijen (en ook gemeenten) een contract ondertekenen. Op dat moment is het Transformatieplan Positieve Gezondheid definitief, en zal het samen met de contracten worden voorgelegd aan alle colleges in de Gooi en Vechtstrek. Dit zal gepaard gaan met een raadsinformatiebrief om de raden te informeren over de inhoud van het plan.

Kanttekeningen

1.1 Structurele kosten kunnen voor gemeenten slechts t/m 2027 gefinancierd worden uit een Transformatiebudget.

Activiteiten in het kader van een Transformatieplan mogen t/m 2027 gefinancierd worden uit Transformatiemiddelen. Dat betekent dat er tot en met 2027 dekking uit Transformatiemiddelen gehaald kan worden, maar dat er vanaf 2028 structurele financiering op andere wijze gevonden moet worden.

De structurele kosten worden gemaakt in het continueren van de verhoogde inzet van Welzijn op Recept. Er wordt naar landelijke ontwikkelingen en de onderhandelingen tussen VNG en het Rijk gekeken voor voldoende structurele middelen voor het sociaal domein. Het moet nog blijken of deze structurele financiering er komt, en of die voldoende gaat zijn. Daarom is de volgende passage in het Transformatieplan opgenomen, net als in het Transformatieplan Mentale Gezondheid:

Gedurende de looptijd van het Transformatieplan Positieve Gezondheid wordt structurele inzet van gemeenten en professionals in het sociaal domein bekostigd vanuit Transformatiemiddelen. Gemeenten spreken de intentie uit deze structurele inzet ook na afloop van het plan te financieren. De structurele financiering is echter wel afhankelijk van het behalen van een positieve businesscase in dit plan en van landelijke afspraken tussen gemeenten en Rijk. Na afloop van de periode van het transformatieplan wordt

door gemeenten bezien in hoeverre de gewenste capaciteit kan worden geleverd vanuit de dan beschikbare gemeentelijke middelen uit het gemeentefonds c.q. een mogelijk (voortgaande) specifieke uitkering.

1.2 Er is een grote kans dat de zorgverzekeraar het Transformatieplan niet direct positief beoordeeld.

Ervaringen uit andere regio's met transformatieplannen laten zien dat het goedgekeurd krijgen van een Transformatieplan bij de zorgverzekeraars een iteratief proces is. In de meeste gevallen wordt een plan niet in één keer goedgekeurd. Daarom is de kans aanwezig dat het ingediende Transformatieplan op onderdelen aangevuld of aangepast moet worden. Gedurende het schrijfproces is er meermaals met de zorgverzekeraar gesproken over het transformatieplan. De verwachting is dat er geen grote fundamentele wijzigingen nodig zullen zijn, maar met name verduidelijkingen.

Financiën

De financiële aanvraag die wordt ingediend bij het Zilveren Kruis voor het Transformatieplan van Klacht naar Kracht bedraagt €4,3 miljoen euro. Dit bedrag is de optelsom aan structurele en incidentele lasten over 2025-2027, voor zowel zorgorganisaties zoals de RHOGO als gemeenten. De verwachting is dat met deze investering een cumulatieve besparing van 25,4 miljoen euro aan zorgkosten in de Zvw en de Wmo kan worden bereikt: € 12 miljoen Wmo en € 13,4 miljoen Zvw.

Om de financiële risico's voor gemeenten zo laag mogelijk te houden is binnen dit plan alleen de component Welzijn op Recept direct gefinancierd via gemeenten. Voor Welzijn op Recept wordt een investering uit Transformatiemiddelen van 1,902 miljoen euro gedaan. Hiervoor wordt capaciteit van Welzijnscoaches in de regio voor Welzijn op Recept verhoogd van 1,5 fte naar 18,5 fte. De verwachting is dat deze investering ook op de Wmo een besparing gaat laten zien. Monitoring van het Transformatieplan moet laten blijken of dit ook echt het geval is.

Uitvoering

Met het vaststellen van het Transformatieplan door het PFHO kan het plan, nadat het ook is ondertekend door de andere betrokken partijen, door de RHOGO worden ingediend. Naar verwachting volgt hierop een iteratief proces om het Transformatieplan goedgekeurd te krijgen.

Na goedkeuring wordt het plan ter contractering aan de colleges voorgelegd en zal de gemeente Hilversum gemandateerd worden om namens alle regiogemeenten SPUK Transformatiemiddelen aan te vragen.

Bijlage(n)

- Transformatieplan Positieve Gezondheid
- Bijlage 1 – Begroting
- Bijlage 2 – Mijlpalenplanning
- (nazending) Advies Berenschot